

Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme

FÖR KOMMUNALA TAXOR AVSEENDE LIVSMEDELSKONTROLL,
APRIL 2015

Förord

SKL tar fram underlag som kan användas av kommunerna som stöd vid upprättande av taxesättning inom livsmedelskontrollen

En viktig del i arbetet med att ta fram en taxa i enlighet med dessa underlag är att beräkna kommunens handläggningskostnad per timme för respektive myndighetsområde.

SKL har tagit fram detta nya underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme som stöd för kommunerna vid upprättande av taxa inom livsmedelskontrollen.

Stockholm i april 2015

Gunilla Glasare
Avdelningschef

Ann-Sofie Eriksson
Sektionschef
Avdelningen för tillväxt och samhällsbyggnad

Innehåll

Inledning	4
Nytt underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme	4
Fortsatt utveckling	4
Underlagets uppbyggnad	5
Vad är det som ska räknas ut?	5
Ny excelmall	5
Skyddade blad.....	6
Beräkningar som görs	6
Årlig uppräknig med hjälp av index	7
Prisindex för kommunal verksamhet.....	7
Hur gör man?	9
Steg för steg	9
Diskutera beräkningen av handläggningskostnaden i kommunen	9
Innan ni börjar	9
Följ mallens struktur och fyll i era uppgifter.....	10
Slutord	14

Nytt underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme

Sveriges Kommuner och Landsting (SKL) tar fram underlag som kan användas av kommunerna som stöd vid upprättande av taxa inom livsmedelskontrollens område. Dessa underlag samt riskklassningsmodellen (som är framtagen av Livsmedelsverket och anger antalet timmar) ger kommunen hela taxesättningen inom livsmedelskontrollen. När en kommun upprättar sina taxor i enlighet med dessa underlag, är kommunens handläggningskostnad per timme en viktig utgångspunkt.

SKL har reviderat det tidigare upprättade underlaget för att beräkna handläggningskostnaden per timme för livsmedelskontrollen¹.

Det nya underlaget för att beräkna handläggningskostnaden per timme består av en ny excelmall som finns att ladda hem via www.skl.se. Detta underlag är tänkt att guida er genom processen att ta fram de uppgifter som behövs och vägleda er hur ni använder excelmallen.

Syftet med en ny mall är att förenkla, förena och förtydliga sättet att räkna så mycket som möjligt, så att beräkningsmallen ska vara lättare att förstå, både för politiker och tjänstemän i kommunen. Excelmallens beräkningsmodell har stämts av med SKL:s miljöchefsnätverk.

SKL har tidigare tagit fram ett underlag för taxesättning inom livsmedelskontrollen. Detta underlag gäller fortfarande. Dock ersätts underlag 3 med denna manual och excelmodell. Dessa dokument finns att ta del av på www.skl.se.

Handläggningskostnaden per timme ska beslutas i kommunfullmäktige. Se respektive taxeunderlag.

OBS. Denna mall är frivillig att använda anser ni att den inte passar för er kommun så rekommenderar vi att ni beräknar avgiften på det sätt som passar er bäst.

Fortsatt utveckling

Kontakta oss gärna om ni har frågor eller förbättringsförslag, så att vi kan utveckla mallen efter era vunna erfarenheter. Vi ser fram emot att få ta del av era synpunkter och erfarenheter av det nya underlaget. Kontakt

För frågor och synpunkter angående detta underlag, se kontaktpersoner för respektive taxeunderlag för livsmedelskontroll på www.skl.se.

¹ Underlag för taxesättning inom livsmedelskontroll 2013-06-20

Underlagets uppbyggnad

Vad är det som ska räknas ut?

Målet med arbetet att ta fram en handläggningsavgift är att beräkna kommunens kostnad för en livsmedelsinspektör (handläggare). För att räkna ut en handläggningskostnad per timme behöver man veta en kostnad (kronor) och en tid (timmar). De kostnader man behöver veta är lönekostnader och gemensamma kostnader för livsmedelskontrollen. Den tid man behöver veta är hur mycket tid som ägnas åt livsmedelskontrollen (handläggningstiden) och vilken tid som taxan får finansiera. Exempelvis om den genomsnittlige livsmedelsinspektören i kommunen kostar 900 000 kr per år och pronicerar 1000 kontrolltimmar skulle handläggningsavgiften vara ca 900 kr per timme.

Resultatet i kronor per timme som man kommer fram till skiljer sig helt naturligt åt mellan olika kommuner eftersom man har olika stora kostnader i olika kommuner.

Ny excelmall

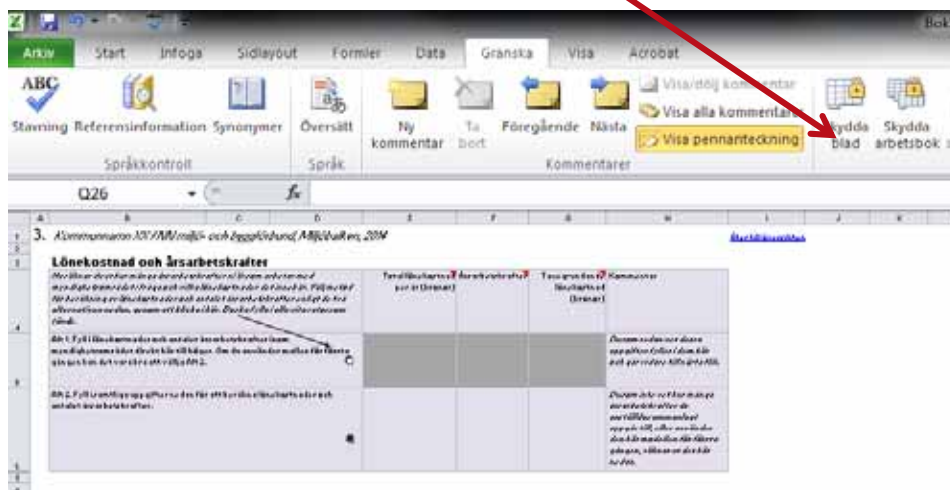
Upplägget skiljer sig delvis från hur tidigare beräkningsunderlag varit uppställda. Syftet är att göra beräkningen tydligare. Det har medfört att vissa begrepp har ändrats. Var därför uppmärksam på begreppens innebörd. Det kan också innebära att slutresultatet skiljer sig åt mot tidigare beräkningsunderlag.

Beräkningarna görs i en excelmall som finns att hämta på SKL:s hemsida. Excelmallen heter Handläggningskostnad per tim Livsmedel (2015-04-13).

Det dokument ni nu läser fungerar som en handbok för hur excelmallen ska användas. I excelmallen görs uträkningen av handläggningskostnaden i fem steg. De beskrivs noggrannare i nästa kapitel.

Skyddade blad

Bladen i excelmallen är skyddade för att förhindra oönskade ändringar som gör att mallen inte fungerar som avsett. **Skyddet har inget lösenord.** I er egen version kan ni alltså själv, om behov finns, låsa upp detta skydd genom att gå in på Granska och Skydda blad (Excel 2010) och ta bort låsningen.

Beräkningar som görs

Ni kan spåra vilka beräkningar som ligger till grund för uträkningarna. Markera den cell där ni vill spåra var summan kommer ifrån. Tryck på "Spåra överordnade" under Formelfliken (Excel 2010). Tryck på Ta bort pilar när ni är klar.

Här ser ni ett exempel på hur detta kan se ut.

Faktiskt arbetad tid (timmar) (genomsnittlig årsarbetstid / handläggare minus frånvaro)	1 800
Kontrolltid Här beräknar vi hur stor del av faktiskt arbetad tid som en heltidsanställd handläggare i genomsnitt lägger per år på handläggning. SKL schablon är 60% men man kan fylla i annan % alternativt ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt.	
Alternativ 1. ange kontrolltid i % av faktiskt arbetad tid Genomsnittlig kontrolltid (50% enl SKL schablon)	☒ Alt 1 50,0%
Alternativ 2. ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt Genomsnittlig handläggningstid (tim/pers och år för heltidsanställd handläggare)	☐ Alt 2
Text om restid..... Restid i samband med kontroll	89
Detta är den genomsnittliga kontrolltiden per handläggare och är som förs över till nästa steg Genomsnittlig kontrolltid tim/handläggare enligt ovan	900
Restid i samband med kontroll	89

Årlig uppräknings med hjälp av index

För att handläggningskostnaden per timme ska följa kommunens kostnadsutveckling kan en årlig indexuppräknings göras. Observera att indexuppräknings enbart kan göras utan nytt beslut i kommunfullmäktige om beslutet om respektive taxa stödjer sådan indexuppräknings. Notera också att ni behöver se över taxebestämmelserna i respektive taxa, så att rätt index anges i taxan om ni byter index.

Prisindex för kommunal verksamhet

SKL tillhandahåller ett index som går att använda till uppräknings av taxan, *Prisindex för kommunal verksamhet* (PKV). Prisindexet är avsett att användas av kommunerna som underlag vid beräkning av kostnadernas utveckling i fasta löner och priser. Det är detta prisindex som används i SKL:s egna beräkningar och beskrivningar av sektorns kostnadsutveckling. PKV tas fram genom att priserna för löner, material och tjänster samt köpt verksamhet viktas till ett genomsnittligt pris. Indexet finns att ta del av på www.skl.se.

I excelmallens resultatflik finns det plats för att beräkna den indexuppräknade handläggningskostnaden per timme. Fyll i indexen för de kommande åren och kom ihåg att uppdatera indexet innan ni använder det.

Indexuppräknings

Indexuppräknings år	2015	2016	2017	2018
Indexuppräknings %	2,50%	2,80%	2,30%	3,10%

Handläggningskostnad (kontrolltid) per timme med resor

Index (kronor)	28 kr	32 kr	26 kr	35 kr
Indexuppräknad handläggningskostnad per timme	1 137 kr	1 169 kr	1 195 kr	1 230 kr

Extra offentlig kontroll per timme

Index (kronor)	24 kr	32 kr	26 kr	35 kr
Indexuppräknad handläggningskostnad per timme	1 133 kr	1 165 kr	1 159 kr	1 168 kr

Hur räknar man?

Vi rekommenderar att ni räknar upp timtaxan med PKV för innevarande år. Se följande exempel.

Tabell 1. Prisindex kommunal verksamhet, PKV

2014-12-19	2015	2016	2017	2018
Personalkostnad*	2,8	3,0	3,2	3,3
Övrig förbrukning**	1,9	2,4	2,5	2,6
Prisindex kommunal verksamhet	2,5	2,8	3,0	3,1
	%	%	%	%

* Kvalitetsjusterad lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

** 50 % lönekostnadsförändring och 50% KPIX.

Det innebär att en taxa som fastställs i 2014 års prisnivå och gäller fr.o.m. 2015 räknas inför 2016 upp med 2,5 %. Detta ger visserligen ett års eftersläpning men är det sätt som SKL rekommenderar i andra sammanhang t.ex. vid upphandlad verksamhet. Fördelen är att prognosen för personalkostnadsutvecklingen är mycket säkrare eftersom löneavtalen i allmänhet är kända för innevarande år.

Steg för steg

I detta kapitel går vi igenom steg för steg hur mallen ska fyllas i för att beräkna handläggningskostnaden per timme. Läs hela detta dokument, och titta igenom hela excelmallen, innan ni startar. Övergripande information om mallen hittar ni i det här dokumentet ni läser nu.

Diskutera beräkningen av handläggningskostnaden i kommunen

Handläggningskostnaden per timme är en mycket viktig beståndsdel i kommunernas taxearbete. Det är därför viktigt att diskutera frågan internt på förvaltningen eller enheten både före och efter det att beräkningarna görs. Vilka kostnader har kommunen för respektive myndighetsområde? Vilket system har kommunen för fördelning av gemensamma kostnader? Vem har överblick över kostnaderna? Hur kan den personen eller funktionen involveras i arbetet med beräkningen? Hur är arbetet organiserat? Hur är taxorna strukturerade? Har kommunen en samsyn mellan de olika myndighetsområdena som räknar fram handläggningskostnader per timme? Hur mycket kontrolltid kan varje inspektör i genomsnitt utföra per år? Hur mycket restid har myndigheten per år?

Innan ni börjar

Börja med att spara mallen separat. Döp den exempelvis till Livsmedelstaxa 2015 för att kunna återanvända uppgifterna. Ni behöver ta fram en del uppgifter innan ni börjar fylla i mallen. De flesta uppgifter om kostnader och intäkter finns i den egna budgeten, men i många kommuner fördelas inte kostnaderna för gemensamma nyttigheter ut. De hanteras istället på ett eller annat sätt centralt av kommunen. En del uppgifter kan ni behöva hämta från ditt personal- eller lönekontor eller motsvarande, andra från kommunens centrala ekonomiavdelning eller motsvarande.

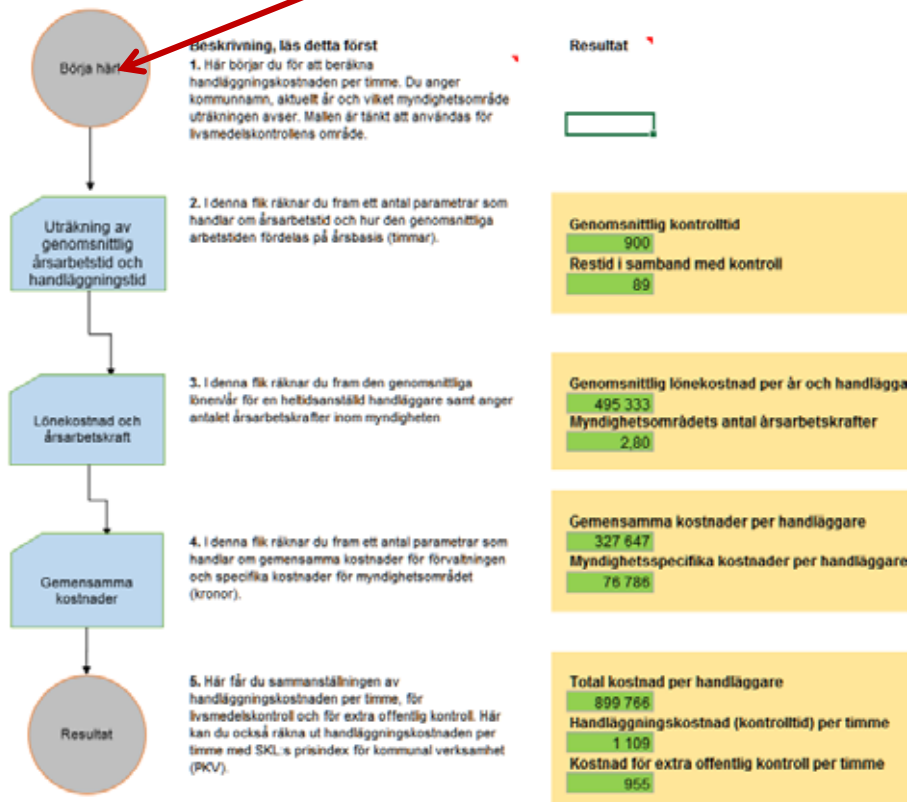
Det är viktigt att så utförligt som möjligt redovisa de kostnader kommunen/myndigheten har för myndighetsområdet eftersom kontrollen annars riskerar bli underfinansierad.

Följ mallens struktur och fyll i era uppgifter

Starta i fliken Översikt. Klicka på rubrikerna i flödesschemat för att komma till respektive flik, eller öppna flikarna i tur och ordning.

2. Översikt

Arbetsgång, klicka här

Vita rutor i mallen är sådant ni ska fylla i, aprikosfärgade rutor är sådant som automatiskt beräknas i mallen och blå rutor är resultat som förs vidare till nästa steg eller utgör ett resultat. **OBS!** ni ska inte skriva något i översikten den finns till för att ni ska kunna se var ni är i processen och den fylls i automatiskt.

Förbered dig genom att läsa igenom Livsmedelsverkets vägledning ”Planering av offentlig

Livsmedelskontroll” och SKL:s ”Underlag för taxesättning inom livsmedelskontroll” 2013-06-20.

1. Börja med att fylla i fliken Generella uppgifter. Använd rullisten för att välja aktuellt myndighetsområde.
2. Gå till fliken Genomsnittlig tid. Här beräknar ni hur mycket en handläggare på livsmedelskontroll samt vilka delar av de timmar som läggs på kontrollen som ingår i beräkning av handläggningsavgiften. Det är viktigt att ni fyller i tiden som om det är en genomsnittlig heltidsanställd handläggare (oavsett sysselsättningsgrad) i er kommun.

Kontrolltid
Här beräknar vi hur stor del av faktiskt arbetad tid som en heltidsanställd handläggare i genomsnitt lägger per år på handläggning. SKL schablon är 60% men man kan fylla i annan % alternativt ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt.

Alternativ 1. ange kontrolltid i % av faktiskt arbetad tid
Genomsnittlig kontrolltid (50% enl SKL schablon) Alt 1 50,0%

Alternativ 2. ange antal timmar/år och handläggare i genomsnitt
Genomsnittlig handläggningstid (timpers och år för heltidsanställd handläggare) Alt 2

Text om restid.....
Restid i samband med kontroll 89

Det ni behöver hålla reda på är hur mycket kontrolltid i genomsnitt en livsmedelsinspektör arbetar i er kommun. Ni behöver även ange hur mycket restid som går åt för att kunna beräkna avgiften för extra offentlig kontroll. Vi har tagit fram en enkel mall för att skatta restiden som ni kan använda om ni vill.

Kontroll av hur restid påverkar kontrolltimmarna	
<i>Särskild beräkning av hur restid påverkar kontrolltimmarna.</i>	
Antal kontroller	500
Snitt restid per kontroll (i minuter, tur och retur)	30
Timmar restid	250
Antal årsarbetskrafter (fylls i på bladet "Lönekostnad och årsarbetskrafter")	2,80
Timmar restid/årsarbetskrafter*	89
Kontrolltid	900
Andel restid av kontrolltid	10%

3. Gå till fliken Lönekostnad och årsarbetskraft. Här fyller ni i hur många årsarbetskrafter ni är som arbetar med handläggning inom myndighetsområdet och vilka lönekostnader det innebär. Den genomsnittliga årslönekostnaden inklusive PO-tillägg lönekostnaden räknas fram, d.v.s. hur mycket kostar en handläggare i lön per år i er kommun.

4. Lönekostnad och årsarbetskraft

I det här bladet beräknas den genomsnittliga lönen/år för en heltidsanställd handläggare

Lönekostnad	Total lönekostnad per per handläggare och år ink PO (kr)
Handläggare Här anger du de personer som i någon omfattning arbetar med handläggning inom myndighetsområdet. Alternativt ange beräknad genomsnittlig lön på en rad	
Lena Surveiller	524 000
Ulrika Gran	484 000
Rezak Farhad	478 000

4. Gå till fliken Gemensamma kostnader. Här fyller ni i förvaltningens gemensamma kostnader och vilka specifika kostnader myndighetsområdet har. **Viktigt!** Ni måste ange antal handläggare på förvaltningen eftersom kostnaden ska fördelas på dessa. I den första delen ingår förvaltningens andel av centrala kostnader och i den senare delen ingår bland annat livsmedelskontrollens specifika kostnader för myndighetsområdet i fråga (kan t ex vara nämndens del av myndighetsområdet). Ta hjälp av kommunens ekonomiavdelning eller motsvarande. Här är viktigt att ni anger budgeterade provtagningskostnader i samband med livsmedelskontrollen för att kunna räkna ut timavgiften för extra offentlig kontroll.

5. Förvaltningens kostnader

Här beräknas förvaltningens kostnader. Gemensamma kostnader finns ofta uppräknade i förvaltningens budget. Vissa av förvaltningens gemensamma kostnader hanteras på central nivå i kommunen. Förvaltningens andel av dessa kostnader bör tas med i beräkningen, även om de inte belastar den egna budgeten. Om det inte går att få fram kostnaderna, kan de uppskattas. Hör med ekonomiavdelningen eller motsvarande för att ta fram de tre första posterna, från den centrala budgeten. Nedanstående poster är exempel. Fyll i eller ta bort utifrån vad som är aktuellt för myndighetsområdet i fråga.

Gemensam kostnad	Belopp (kr)	Kommentar
Förvaltningens andel av "Fördelade kostnader" enligt SCB:s räkenskapsammandrag (RS)	1 500 000	Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader. Här anger du förvaltningens andel av kommunens gemensamma funktioner, tjänster och lokaler. Det avser overheadkostnader för kommungemensam verksamhet som inte kan väljas bort, t.ex. kommunledning och central administration (telefon, data, IT), juridik, arkiv, telefonväxel etc.
Förvaltningens andel av "Kalkylerade kapitalkostnader" enligt SCB:s räkenskapsammandrag (RS)	700 000	Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader. Om ni har lokaler och inventarier som gemensamma nyttigheter, och inte har internhyror, ska ni fylla i denna ruta. Kalkylerade kostnader avser intern ränta och avskrivningar på byggnader och inventarier i byggnader.
Förvaltningens andel av kostnader för KS- och KF-verksamhet	250 000	Hör med din ekonomiavdelning eller motsvarande för dessa kostnader.
Arbetsledning och administration för förvaltningen	500 000	Här anger du chefs lönekostnad till den del som är arbetsledning samt administratörers lönekostnad, t.ex. förvaltningens assistenter och nämndsekreterare.
Lokalhyror för förvaltningen	500 000	Anges endast om förvaltningen budgeterar/faktureras för detta.
Fastighetskostnader och fastighetsentreprenader	500 000	Städ- och renhållningstjänster etc om förvaltningen budgeterar/faktureras för detta.
Förbrukningsinventarier, förbrukningsmaterial	200 000	Datorer som inte köpts in centralt, böcker, tidningar, elektronisk media, prenumerationer, laboratoriematerial, arbetskläder, skyddsmaterial etc. som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Kontorsmaterial	20 000	Trycksaker, IT-material, kontorsmaterial som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran	100 000	Porto, telefoni, IT- och datakommunikation som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Egna verksamhetssystem	200 000	Det som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Kostnader för transportmedel	400 000	Drivmedel, fordonsskatt, leasing/hyra av bilar, trängselskatt, övriga kostnader för transportmedel som förvaltningen budgeterar/faktureras för.
Utbildning	200 000	Avgifter för kurser etc.
Tillfälligt inhyrd personal	500 000	Från bemanningsföretag etc.

5. Gå till fliken Resultat. Här syns nu er handläggningskostnad per timme för livsmedelskontroll samt handläggningskostnad för extra offentlig kontroll samt en sammanställning av de olika parametrarna. Här kan ni dessutom genom att ange en årlig indexuppräknings se hur kommunens kostnadsutveckling påverkar handläggningskostnaden per timme de kommande åren. Skriv gärna ut resultatsidan och ha som bilaga till ditt taxebeslut.

6. Resultat handläggningskostnad per timme

Genomsnittlig årslön per handläggare inkl po-ti	495 333 kr	Från fliken "Lönekostnad och årsarbetskraft"
Gemensam kostnad per handläggare (OH)	327 647 kr	Från fliken "Gemensamma kostnader"
Myndighetsspecifik kostnad handläggare	76 786 kr	Från fliken "Gemensamma kostnader"
Summa kostnader per handläggare	899 766 kr	
Varav Provtagning och analys*	40 000 kr	Från fliken "Gemensamma kostnader"
Kontrolltid (tim)	900 tim	Från fliken "Genomsnittlig tid"
Restid i samband med kontroll	-89 tim	Från fliken "Genomsnittlig tid"
	811 tim	
Handläggningskostnad (kontrolltid) per timme med resor		
Kostnader inkl provtagning och analys:	899 766 kr	= 1 109 kr/tim
Handläggningstimmar exkl restid:	811 tim	
Extra offentlig kontroll per timme		
Kostnader exkl provtagning och analys:	859 766 kr	= 955 kr/tim
Handläggningstimmar inkl restid:	900 tim	

Resultatet av modellen ger följande handläggningskostnad	
Handläggningskostnad (kontrolltid) per timme med resor	1 109 kr
Extra offentlig kontroll per timme	955 kr

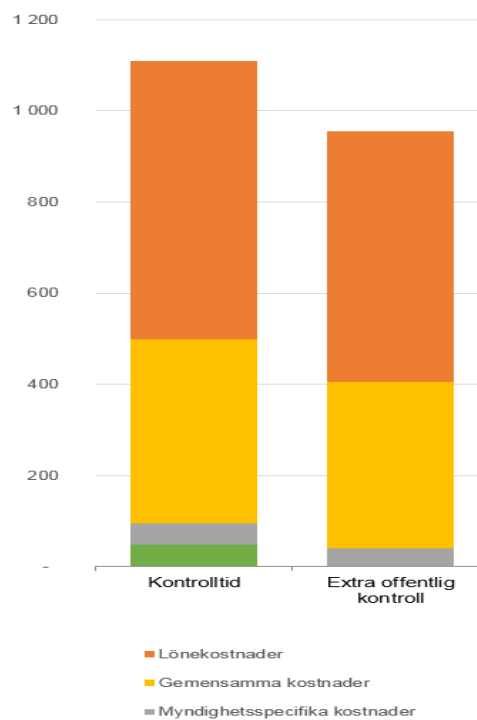
Vi har även lagt in ett diagram som redovisar fördelning av kostnaderna och hur dessa påverkar handlägningsavgiftens storlek.

Dessa diagram kan med fördel användas för att förklara vilka delar som påverkar handlägningsavgiftens storlek och hur stor påverkan de har.

Slutord

Om ni har följt mallen är handlägningskostnaden per timme beräknad. Glöm inte att fatta beslut om taxan hos Kommunfullmäktige om ni inte använder index och uppdateringen är av större art. Mer information om taxor och index kommer att läggas ut allt eftersom på www.skl.se.

Lycka till med ert fortsatta arbete!

Underlag för att beräkna handläggningskostnad per timme

För kommunala taxor avseende livsmedelskontrollen

Det här är ett underlag från SKL som stöd för hur man kan räkna ut handläggningskostnaden per timme inom livsmedelskontrollen. Till underlaget hör en excelmall som hämtas från SKL:s hemsida.

Upplysningar om innehållet
www.skl.se/miljo eller www.skl.se/plan

© Sveriges Kommuner och Landsting, 2015

Beställ eller ladda ner på webbutik.skl.se. ISBN nr 978-91-7585-243-0